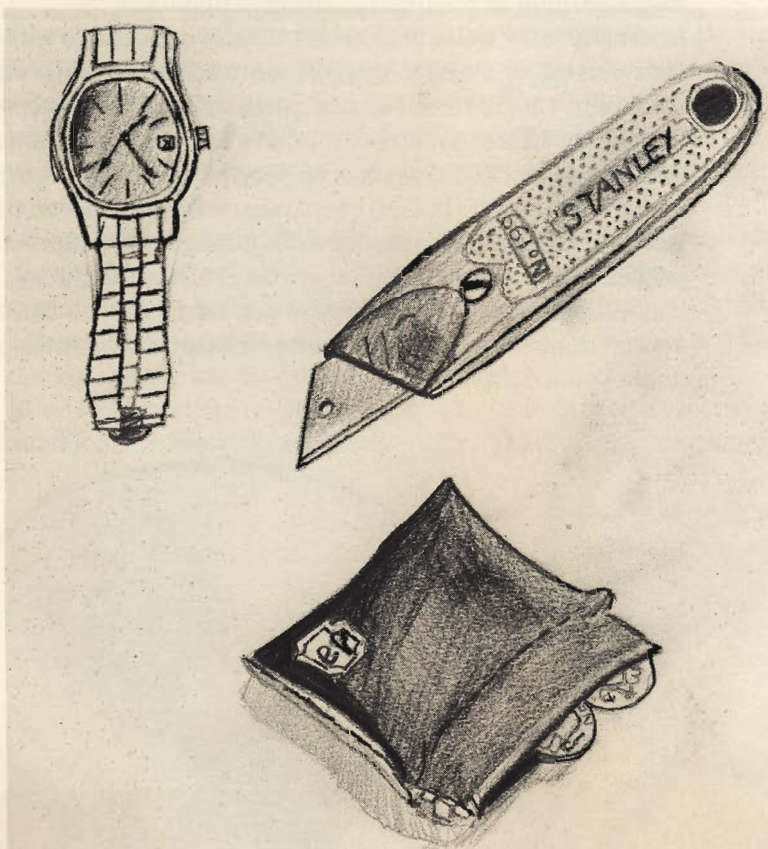

Dingen hebben vormen

De kinderen leren verschillende vormen ruimtelijk te benaderen

Alledaagse spulletjes, 10 jaar

onderwerp

alledaagse spulletjes

techniek

eventueel
omtrekken, schetsen
met potlood,
inkleuren met
tekenpotlood

papierformaat

± 20 × 30 cm

Toelichting

Om met het tekenen naar de natuur te beginnen maken we gebruik van alledaagse, gewone voorwerpen. In deze les gaat het dan over bijvoorbeeld een lucifersdoosje, een sleutelbos, een portemonnee, een flesopener, een polshorloge, een liniaal of andere voorwerpen met een duidelijke, enigszins gesloten vorm. Om de les gemakkelijker te maken kunnen enige voorwerpen worden 'omgetrokken', maar oudere kinderen vinden zo iets toch wel kinderachtig. Het moet een uitdaging voor hen worden om de voorwerpen – uit de hand – zo precies mogelijk te treffen. Aangezien het over verschillende dingen op hetzelfde tekenblad gaat, speelt de verhouding (onderlinge grootte en afstand) een grote rol. Maar ook de richting van het licht (of liever gezegd de schaduw) krijgt de nodige aandacht. Voor alle voorwerpen is de schaduwrichting dezelfde. Wanneer het licht wordt uitgemaakt is dit duidelijker te zien. In deze les blijft de eenvoudige ruimtelijkheid het allerbelangrijkste. Daarom is een tekenpotlood toereikend, want de eigen kleuren van de voorwerpen worden 'vertaald' in diverse grijstonen.

Begeleiding

De kinderen verzamelen hun alledaagse voorwerpen. Zitten de kinderen in groepjes, dan zal er keus genoeg zijn. Elk kind begint met één ding zo precies mogelijk te tekenen. Denk erom: laat het op ware grootte tekenen. Maak met een potlood (liefst een zacht tekenpotlood 2B) slechts heel dunne schetslijntjes, zodat het gum niet nodig is. Teken rustig door over de foutieve lijntjes, ze zijn toch maar heel dun. We helpen de kinderen door ze te leren het potlood niet vlak bij de punt vast te houden. Wanneer de grote vorm geschetst is, verdelen we die in een meer lichte en meer donkere zijde. Nu maken we grijstonen, van lichtgrijs tot zwart. Loop de vorm nogmaals na en teken dan nog enkele onmisbare gegevens erbij. Wanneer één voorwerpje klaar is kan direct verder gewerkt worden aan een volgend. Bekijk goed of het groter of kleiner is, smaller of dikker, lichter of donkerder. Zoek een plaatsje op je tekenpapier waar het er goed bij kan. Volg dezelfde werkwijze. Teken dan nog een derde voorwerp. Deze les kan eventueel verspreid worden over twee tekenlessen. Werken we er slechts één les aan, dan moeten we goed opletten of de kinderen geconcentreerd blijven werken. Laat ze tussendoor vergelijken met elkaar; geef tussentijds ook klassikale stimulans. Waar nodig corrigeren door steeds goed (en kritisch) te vergelijken. Is de les klaar dan bekijken we samen hoe de onderlinge verhouding is en hoe de schaduw is uitgewerkt. Het is de moeite waard om dezelfde voorwerpen – van verschillende tekenaars – met elkaar te vergelijken.

onderwerp

droogvruchten,
schelpen of
mosselschalen

techniek

tekenen met potlood

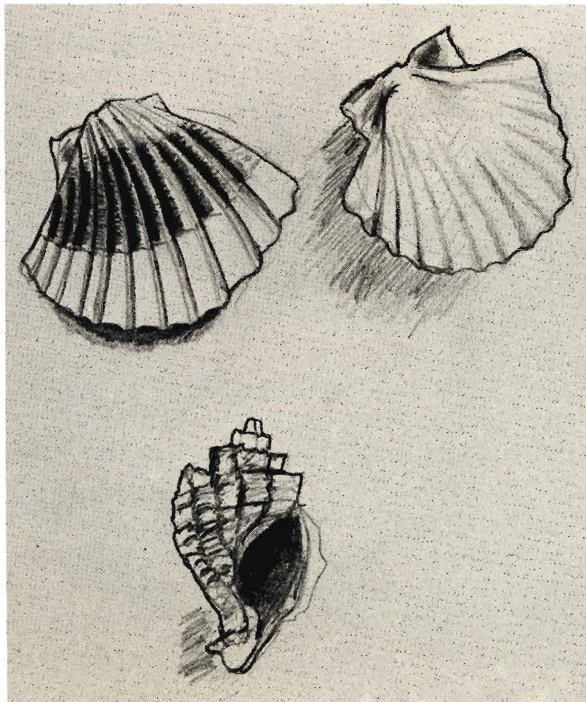
papierformaat

± 20 × 30 cm

Andere opdrachten

Een dergelijke les met betrekkelijk kleine dingen kan ook goede resultaten geven;

bijvoorbeeld met gedroogde vruchten: vrucht van een lotusbloem, een gedroogde papaver, schelpen van de vakantie of mosselen. Hierbij maken de kinderen tegelijk kennis met de begrippen hol en bol.

Schelpen, 12 jaar